

## Inhoud

Links naar eerdere afleveringen: .....	1
Elektronische documenten .....	1
periodieken .....	1
documenten .....	2
Tijdschriften 01-2016 / 06-2016 .....	3
Papieren documenten .....	6

### Links naar eerdere afleveringen:

overzicht: <http://ind.datadelft.com/mededelingen.htm>  
 literatuur 2e helft 2007: <http://ind.datadelft.com/2008/Literatuur2007-2.pdf>  
 literatuur 1e helft 2008: <http://ind.datadelft.com/2008/Literatuur2008-1.pdf>  
 literatuur 2e helft 2008: <http://ind.datadelft.com/2008/Literatuur2008-2.pdf>  
 literatuur 1e helft 2009: <http://ind.datadelft.com/2009/Literatuur2009-1.pdf>  
 literatuur 2e helft 2009: <http://ind.datadelft.com/2009/Literatuur2009-2.pdf>  
 literatuur 1e helft 2010: <http://ind.datadelft.com/2010/Literatuur2010-1.pdf>  
 literatuur 2e helft 2010: <http://ind.datadelft.com/2010/Literatuur2010-2.pdf>  
 literatuur 1e helft 2011: <http://ind.datadelft.com/2011/Literatuur2011-1.pdf>  
 literatuur 2e helft 2011: <http://ind.datadelft.com/2011/Literatuur2011-2.pdf>  
 literatuur 1e helft 2012: <http://ind.datadelft.com/2012/Literatuur2012-1.pdf>  
 literatuur 2e helft 2012: <http://ind.datadelft.com/2012/Literatuur2012-2.pdf>  
 literatuur 1e helft 2013: <http://ind.datadelft.com/2013/Literatuur2013-1.pdf>  
 literatuur 2e helft 2013: <http://ind.datadelft.com/2013/Literatuur2013-2.pdf>  
 literatuur 1e helft 2014: <http://ind.datadelft.com/2014/Literatuur2014-1.pdf>  
 literatuur 2e helft 2014: <http://ind.datadelft.com/2014/Literatuur2014-2.pdf>  
 literatuur 1e helft 2015: <http://ind.datadelft.com/2015/Literatuur2015-1.pdf>  
 literatuur 2e helft 2015: <http://ind.datadelft.com/2015/Literatuur2015-2.pdf>

## **Elektronische documenten**

### periodieken

Nieuwsbrieven van de Commissie voor de m.e.r.: <http://www.commissiener.nl/>  
 Nieuwsbrieven van het Planbureau van de Leefomgeving:  
<http://www.pbl.nl/nieuws/nieuwsbrieven/>  
 Informatie- en debatavonden van TOP Delft: <http://www.topdelft.nl/>  
 Nieuwsberichten Ministerie van Infrastructuur en Milieu: <http://www.rijksoverheid.nl/>  
 Nieuwsbrieven van Faunabescherming: <http://www.faunabescherming.nl/>  
 Nieuwsbrieven van de gemeente Delft:  
<http://www.delft.nl/nieuwsbrief.jsp?objectid=104313>  
 Nieuwsbrieven van Natuurmonumenten:  
<http://www.natuurmonumenten.nl/nieuwsbrieven>  
 Nieuwsbrieven van het Hoogheemraadschap van Delfland:  
<http://www.hhdelfland.nl/actueel/nieuwsbrieven>  
 Nieuwsbrief van DCMR: <http://www.dcmr.nl/>  
 Nieuwsbrief van de Raad voor de leefomgeving en innfrastructuur (RLI):  
<http://www.rli.nl/#>  
 Nieuwsbrief Milieu en Economie: <http://www.nieuwsbriefmilieueconomie.nl/>

documenten

### **Algemeen**

Nederland langs de Europese meetlat, 2016, CBS

### **Waterbeheer, waterschappen**

Waterkwaliteitsrapportage 2014, Resultaten van fysisch-chemisch en hydrobiologisch onderzoek, Delfland, april 2015

Waterkwaliteitsrapportage 2015, Resultaten van fysisch-chemisch en hydrobiologisch onderzoek, Hoogheemraadschap van Delfland, mei 2016

Aanvullend Onderzoek Lekdebiet A4-Delft-Schiedam, dec. 2015

### **Klimaat, milieu, energie**

Internationale klimaatplannen schieten tekort voor klimaatdoel Parijs,

<http://www.pbl.nl/nieuws/nieuwsberichten/2016/internationale-klimaatplannen-schieten-tekort-voor-klimaatdoel-parijs> (19-06-2016)

Feiten en cijfers over natuur, milieu en ruimte in een nieuw jasje; Voor iedereen op zoek naar feiten en cijfers over het milieu, de natuur, en ruimtelijke inrichting is er de website Compendium voor de Leefomgeving ([www.clo.nl](http://www.clo.nl)). Op 14 juni is een compleet nieuwe versie van dit online naslagwerk gelanceerd. 14-06-2016

Stikstof in milieueffectrapportage, factsheet Commissie voor de mer, februari 2016

Groen en gezondheid in milieueffectrapportage, commissie voor de mer, februari 2016

Energietransitie: zoektocht met een helder doel, Jan Ros, oktober 2015, PBL 1921

### **Landbouw, voeding**

Voedsel voor de circulaire economie, PBL 2145

Hoe kan het GLB (gemeenschappelijk landbouwbeleid EU) na 2020 bijdragen aan duurzame(r) landbouw in Zuid-Holland?, PAL-presentatie Krijn Poppe, april 2016

Kassen uit de crisis, Over het toekomstperspectief voor de glastuinbouw in Zuid-Holland, PAL-presentatie Krijn Poppe

CAP Fitness Check - Can the CAP (Common Agriculture Policies) deliver a sustainable European food and farming system?, brief van Europese milieu- en natuurorganisaties aan de EU, maart 2016

Naar een duurzame landbouw in een duurzaam landschap, PAL brief 2 juni 2016

Met Vockestaert de boer op!, april 2016-07-09

EU agriculture and climate change, EU-commissie, sept. 2015

Agricultural policy, EU-commissie

Overview of CAP Reform 2014-2020, dec 2013, EU-commissie

Samen voor een flinke sprong, ambitiedocument, Derde Stap in een strategische verkenning landbouw, Provinciale Staten van Zuid-Holland, juni 2016

FOOD SYSTEMS AND NATURAL RESOURCES, The International Resource Panel (IRP), UNEP Working Group on Food Systems and Natural Resources chaired by Maarten Hajer

### **Ruimtelijke ordening, bouwen, verstedelijking, leefomgeving, wonen**

De geografie van het werken in Nederland verandert, PBL-deelname aan de IABR-2016, Achtergrondstudie, Lizet Krabbenborg & Femke Daalhuizen, april 2016

Cities in Europe, Facts and figures on cities and urban areas, PBL no 2469

Cities in the Netherlands, Facts and figures on cities and urban areas, PBL no 2470

Manifest 2040, slotdocument Jaar van de Ruimte 2015, <https://wijmakennederland.nl/>

De toekomst is nú, Balans van de Leefomgeving, 2014, PBL 1308  
 Blind Spot, metropolitan landscape in the global battle for talent, Rotterdam 2016  
 Ingewikkelde tijden, uitdagende opgaven, Platform31 Verkiezingsnotitie Tweede Kamer 2017, juni 2016

### **Economie, infrastructuur, vervoer, landschap**

Weijnen, Correljé, De Vries (WRR), Infrastructuren als wegbereiders van duurzaamheid, 2015  
 Kansrijk mobiliteitsbeleid, CPB en PBL, 2016  
 Brede welvaart in het onderzoek van het PBL,, 2015, PBL 1917  
 NATUURLIJK KAPITAAL: naar waarde geschat, PBL 1455, 2016  
 How to measure prosperity, The Economist, april 2016  
 Het is een complete illusie dat wij zo goed zijn in logistiek, prof. Pols voelt zich weer gesterkt in zijn mening dat het Nederlandse mainportbeleid weggegooid geld is, FD 9-7-2016

Link naar lezing Adriaan Geuze: <http://zuid-holland.notubiz.nl/vergadering/298410/P.A.L.-lunchlezing%3A%20%27Het%20landschap%20als%20vestigingsfactor%27%2024-06-2016>

Link naar lezing Dirk Sijmons over “Het energielandschap van de toekomst”:  
<https://zuid-holland.notubiz.nl/vergadering/257488/P.A.L.-lunchlezing%3A%20%E2%80%98Het%20energielandschap%20van%20de%20toekomst%E2%80%99%20%2019-02-2016> Tijdschriften 07-2015 / 12-2015

### **Delft, lokale bestemmingsplannen, leefomgeving**

Bestemmingsplan Schermerhornstraat, gemeente Delft, juni 2016  
 Ecologisch onderzoek TU-Noord 2014 (in opdracht van DUWO)  
 Quick Scan TU-Noord (in opdracht van DUWO)  
 Voorbereidingsbesluit Technopolis, gemeente Delft, sep 2015  
 Startnotitie Woonvisie Delft 2016 – 2023, gemeente Delft, februari 2016  
 Beheerplan Groen 2016-2019, gemeente Delft, dec. 2015

### **Natuur, natuurbeheer, groenbeheer**

Couckuyt, Sinusbeheer: maaibeheer op maat van dagvlinders en insecten  
 Stikstof in milieueffectrapportage, factsheet Commissie voor de mer, februari 2016  
 Wet natuurbescherming, Stap vooruit voor natuur en economie?, provincie Zuid-Holland, afdeling Water en Groen, PAL-presentatie Willem Lambooy  
 Nieuwe Wet natuurbescherming: actieve soortenbescherming door provincies, Vogelbescherming, mei 2016  
 Beheerplan Groen 2016-2019, gemeente Delft, dec. 2015

### **Tijdschriften 01-2016 / 06-2016**

Argus 2016/1 | ‘natuurlijk’ natuurbeheer | jacht op damherten? | ook vossen hebben recht op bescherming | nieuwe koers Natuurmonumenten  
 Cultuurbericht (Pr. Bernhardfonds) 2016/zomer | kwelderlandschap bij Paesens-Moddergat, RUG vermeedert er zaden uit oude terpen t.b.v. zilte gewascultuur | vismigratierivier bij Holwerd  
 De Levende Natuur 117/1 | effecten van windturbines op vleermuizen | Rozenkransje en heischraal grasland in Drenthe  
 De Levende Natuur 117/2 | ontwikkeling van eilandstaarten in de Waddenzee |

- afname Argusvlinder | drie experimenten in het Markermeer | rode bosmieren en stuifzanden
- De Levende Natuur 117/3 | onderzoek naar maatschappelijk draagvlak voor natuur | soortenrijkdom Noordzeebodem | herstel van stuivende duinen | LIFE subsidies en laagveenherstel | hoogtekaart [www.ahn.nl](http://www.ahn.nl)
- De Penneveer (wildopvang Delft e.o.) nr 47 | dierenoverzicht 2014-2015
- De Verderkijker 35/1 | jaarverslag 2015
- Down to Earth 33 | streven naar voedselzekerheid staat rechtvaardige aanpak klimaatproblemen in de weg | vlees, de blinde vlek van het klimaatdebat | een radicaal nieuwe landbouw gebaseerd op meerjarige gewassen - Marc Sheppard en herstellende landbouw
- Down to Earth 34 | toxicoloog Henk Tennekes en de neonics | Rebound-effect kan milieuwinst van transport tenietdoen | “rivieren van graan”, Cargill ’s werelds grootste voedselbedrijf | referendum-nabeschouwing
- Down to Earth 35 | wie bepaalt onze luchtkwaliteit: twee onderzoeksverslagen over dieselgate en de landbouwlobby over ammoniak en methaan (**volgens Eickhout wordt 80% van de ammoniak uitgestoten door 5 % van de boerenbedrijven**) | CO<sub>2</sub>-uitstoot bestrijden of hernieuwbare energie uitbreiden?
- Haagwinde 9/2 | nieuwe structuurvisie Den Haag, AVN beveelt bouwen én vergroening aan van OV-knooppunten en laat de groengebieden intact | laanbeplanting op buitenplaatsen
- H2O 49/1 | Zoetermeer beproeft nieuwe aanpak blauwalg | visvriendelijke pomp voor vspassage afsluitdijk | invasieve exoten | nieuwe veiligheidsnormen in 2017 voor dijken
- H2O 49/2 | Hollandse Delta monitort gevolgen van kierbesluit | 88650 muskusratten gevangen in 2015 en 1212 beverratten | ‘makeover’ van de Hondsbossche Zeewering | wat er in het grondwater van Utrecht zit **Veel geneesmiddelen en nieuwe stoffen worden vaak aangetroffen** | ruimte voor natuur bij onderhoud aan watergangen
- H2O 49/3 | stedelijk waterbeheer: communicatie met bewoners | Rotterdam en water | omgevingswet waterproof | Volkerak-Zoommeer grootste waterberging van Nederland (200 miljoen m<sup>3</sup>) | verwijderen geneesmiddelen uit drinkwater
- H2O 49/4 | drijvend bouwen, de oplossing voor laaggelegen delta’s? | tools voor klimaatbestendig inrichten van stedelijk gebied | werken aan klimaatbestendige beken (mitigerende effect van schaduw) | WATER MATTERS, kenniskatern van H2O | gezuiverd rioolwater voor de landbouw | hoe afvalwater met geneesmiddelen zuiveren? | waterkwaliteit overdag meten kan vertekenen
- H2O 49/5 | energie en water | zonnepanelen van vliegveld Heathrow zorgen voor de zuivering van Londens afvalwater | water als brandhaard | verwerking van meststoffen en ziekteverwekkers | watercirculatie en zuurstoftekort in stedelijk water (**gemalen aanzetten om doorstroming te bevorderen heeft eerder een negatief effect!**)
- H2O 49/6&7 | boeren en waterschappen spreken verschillende taal | de energie- en grondstoffenfabriek in Amersfoort geopend | Brabantse delta bekroond voor bloemrijke dijken | aanpak zuurstoftekort in stedelijk water (“**De proeven lieten zien dat het effect van het verplaatsen van zuurstofrijker water naar locaties met lagere concentraties beperkt is.**” En: “**Uit de veldmetingen bleek dat circuleren van water een nivellerend effect heeft en zelfs de zuurstofconcentratie kan verlagen.**”) | dilemma’s met struviet |
- Lutra 58/2 | From meadows to marshland (Onlanden, 3000 ha), onderzoek naar de

- invloed van de verandering van biotoop op de populatie van kleine zoogdieren  
Midden-Delfkrant 40/1 | nieuw uitvoeringsprogramma Midden-Delfland 2025 | de  
Zweth | koeientuin Biesland | Noordse woelmuis op de Vlietlanden
- Midden-Delfkrant 40/2 | kaart van wandelrouten netwerk (bijlage) | weidevogelpact  
Midden-Delfland (een pact waar de predators als vossen en roofvogels nog zuur  
van zullen opkijken; dit heeft wel erg weinig met natuurbescherming te maken.  
Bloemrijke, vochtiger graslanden en dekking van hoog (dus gedeeltelijk  
ongemaaid) gras zou de voorrang moeten hebben.)
- Naar Buiten 19/1 | vogels van Leersumse Veld | Drentse AA | Buitenfonds:  
crowdfunding door SBB
- Naar Buiten 19/2 | Gulpdal | korte historie van het wandelen
- Puur Natuur 2016/lente | Nederland migratieland | Waddenzee langzamerhand  
zwakste schakel in oostatlantische trekroutes | dankzij aanplant voorzichtige  
comeback van zeegras in de waddenzee | duikende boswachter in het Markermeer |  
de eendenkooi
- Puur Natuur 2016/zomer | de achtertuin van Den Bosch, hestel van 100 ha  
blauwgrasland | mergelland
- Vogels 2006/1 | project Living on the Edge: Afrika zet zich in voor 'onze' trekvogels |  
Kampina | roeken in Meppel
- Vogels 2016/02 | themanummer weidevogels | weidevogelboeren | Eilandspolder (De  
Rijp) | Workumerwaard | rijke weide [www.redderijkeweide.nl](http://www.redderijkeweide.nl)
- Vogels 2016/3 | huiszwaluwen bedreigd door monotone landbouw en  
insectenbestrijding | Dollard, binnendijks getijdengebied | Quackjeswater
- Wadden 2016/1 | thema leven onder het oppervlak | plan tegen de vertroebeling van  
het Eems-Dollard estuarium | grote velden schelpkokerwormen gevonden in de  
Waddenzee
- Wadden 2016/2 | ingrepen op eiland Griend | het waddenlandschap volgens Peter de  
Ruijter
- Waterspiegel 19/1 | staatssecretaris over groene gewasbescherming | Natuur & Milieu:  
schadelijke gewasbeschermingsmiddelen alleen op recept | brancheorganisatie  
Nefyto over gewasbescherming | kamerlid Smaling: drinkwater voorop bij  
belangenafweging STRONG en Omgevingswet
- Waterspiegel 19/2 special over gezondheid | kwaliteit van drinkwaterbronnen | 150  
jaar kraanwater | Delta-aanpak van nutriënten, gewasbescherming en nieuwe  
stoffen "In de publieke opinie kunnen medicijnresten in drinkwater veel ernstiger  
worden gevonden dan het voorkomen van nitraat uit mest, terwijl dit uit  
gezondheidsoogpunt misschien wel precies andersom ligt." | Europese richtlijn  
drinkwater
- Waterspiegel 19/3 | kamerlid Grashoff over (geen) toekomst voor chemische  
gewasbescherming, noodzaak van extensieve landbouw en omgevingswet | natuur  
en drinkwaterbronnen | Living Machine in Emmen Wildlands
- Zoogdier 27/1 | boer zoekt vleermuis | grienden voor de kust | wilde kat over de grens
- Zoogdier 27/2 | zoogdieratlas nu ook online: [www.verspreidingsatlas.nl/zoogdier](http://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdier) | de  
grottenleeuw
- Zuid-Hollands Landschap 2016/1 | vogels | weidewachters | broedvogels in Solleveld  
(zeer oud, kalkarm duin)
- Zuid-Hollands Landschap 2016/2 | orchideeën in de duinen bij Oostvoorne |  
kamsalamander | begrazing in de duinen van Dunea | herstel in de Van  
Dixhoorndriehoek na ruiming duindoorns

***Papieren documenten***

Update Natuur & Milieu maart 2016

Update Natuur & Milieu juni 2016 | elektrisch wonen in 2035.

Vogelwacht Delft, Jaarverslag 2015

Brief naar Hoogheemraadschap over Commandeurspolder (**opnemen !!!**)

Beleef de natuur, 80 verrassende tochten, Natuurmonumenten 2016